

UCHWAŁA NR XII/89/16
RADY MIEJSKIEJ W SZEPIETOWIE

z dnia 25 stycznia 2016 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Rozwoju Miejscowości Średnica-Maćkowieża.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz.1890) uchwała się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Rozwoju Miejscowości Średnica-Maćkowieża, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szepietowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej

Sławomir Niemyjski

Załącznik do uchwały Nr XII/89/16
Rady Miejskiej w Szepietowie
z dnia 25 stycznia 2016 r.

Plan rozwoju miejscowości Średnica – Maćkowięta

na lata 2016-2022

Szepietowo 2016

Spis Treści

I. Charakterystyka miejscowości.

1. Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.
2. Historia miejscowości ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń mających wpływ na powstanie układu przestrzennego.
3. Określenie struktury przestrzennej miejscowości.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

1. Zasoby przyrodnicze.
2. Dziedzictwo kulturowe.
3. Obiekty i tereny.
4. Infrastruktura społeczna.
5. Infrastruktura techniczna.
6. Gospodarka i rolnictwo.
7. Kapitał społeczny i ludzki.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.

1. Zestawienie mocnych i słabych stron miejscowości, wskazanie szans i zagrożeń rozwoju – analiza SWOT.
2. Określenie kierunków rozwoju miejscowości.

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu.

I. Charakterystyka miejscowości.

1. Położenie miejscowości, przynależność administracyjna, powierzchnia, liczba ludności.

Miejscowość Średnica Maćkowięta usytuowana jest w środkowej części Gminy Szepietowo przy linii kolejowej Warszawa – Białystok i drodze powiatowej 2070B Dąbrówka Kościelna – Wysokie Mazowieckie.

Przynależność administracyjna miejscowości przedstawia się następująco:

Kraj - Polska

Województwo - Podlaskie

Powiat - Wysokomazowiecki

Gmina - Szepietowo

Miejscowość – Średnica Maćkowięta

Położenie miejscowości w Gminie Szepietowo pokazuje poniższa mapa:

Liczba mieszkańców miejscowości.

Na dzień 01.01.2016 r. liczba mieszkańców miejscowości wynosiła 148 osób. Jest to dziesiąta pod względem liczby mieszkańców miejscowość w gminie Szepietowo. Jest też najludniejszą z trzech miejscowości noszących nazwę Średnica.

Powierzchnia miejscowości.

Powierzchnia miejscowości wynosi 257,1398 ha (dane według operatu ewidencyjnego Starostwa Powiatowego w Wysokiem Mazowieckiem).

2. Historia miejscowości

Jak głosi znana legenda, powstanie wsi wiąże się z rodem szlacheckim noszącym nazwisko Średnicki. Szlachcic Tomasz przekazał swoje włości synowi Janowi, który mając trzech synów, podzielił je na trzy równe części. Najstarszemu Jakubowi przypadła rodowa posiadłość, od imienia nazwana Jakubowięta. Wymieniana jest również nazwa Jankowięta, od imienia założyciela rodu. Średni syn Maciej otrzymał część środkową, która nosi nazwę Maćkowięta. Najmłodszemu Pawłowi przypadła w udziale najbardziej oddalona część majątku, zwana Pawłowięta. Stąd dziś trzy Średnice, jednak ci, którzy tam mieszkają, czują się jedną rodziną.

Wieś Średnica - Maćkowięta graniczy od północy ze wsią Średnica - Jakubowięta, od południa ze wsią Średnica - Pawłowięta. Wszystkie trzy wioski stanowią jedną całość. Według opracowania Józefa Maroszka pt. „Dzieje obszaru Gminy Szepietowo w XV – XX wieku” w 1444 r. miejscowość Średnica należała do niejakich Włodka i Mikołaja. Przed 1498 r. Włodek sprzedał swą własność braciom Stanisławowi, Grzegorzowi i Pawłowi Brzoskom. Składało się na nią 20 włók szlacheckich na których powstały 3 wsie Średnice: Jakubowięta, Maćkowięta i Pawłowięta. 20 maja 1498 r. król Aleksander Jagiellończyk rozstrzygnął spór, przyznając prawa każdemu do trzeciej części Średnicy: Stanisławowi Brzosce, synom Grzegorza Brzoski: Maciejowi i Paszce Brzezińskim oraz synowi Pawła Brzoski – Janowi.

Obecnie każda ze wsi Średnica należy do innej parafii: Średnica - Pawłowięta do parafii pw. św. Anny w Dąbrówce Kościelnej, Średnica - Jakubowięta do parafii pw. św. Piotra i Pawła w Wysokiem mazowieckiem, zaś Średnica - Maćkowięta do parafii pw. NMP Matki Miłosierdzia w Szepietowie. Parafie w Wysokiem Mazowieckiem oraz w Szepietowie

powstały w niedawnym czasie, w latach 80-tych ub. w. Wcześniej obie wsie należały do parafii pw. Jana Chrzciciela w Wysokiem mazowieckiem.

Wieś Średnicę - Maćkowięta rozdziela praktycznie po równych częściach linia kolejowa Warszawa – Białystok. Kolej została wybudowana w latach 1860 – 1864 przez władze carskie jako połączenie Petersburg – Warszawa. Pierwotnie w Średnicy - Maćkowiętach planowana była stacja kolejowa. Świadczy o tym szeroki pas terenu, jaki został zajęty na potrzeby kolei. Jednak działania właściciela majątku Szepietowo – Wawrzyńce Stanisława Kiersznowskiego, który przekazał na rzecz stacji kolejowej swoją nieruchomość, sprawiły, że stacja kolejowa została utworzona w pobliskim Szepietowie.

W rejonie Średnicy w okresie I Wojny Światowej w sierpniu 1915 r. toczyły się krwawe walki. Niemcy prowadzili krwawe natarcie na pozycje rosyjskie. Dochodziło do walki wręcz, w której po obu stronach zginęło kilkuset żołnierzy. Świadczą o tym liczne cmentarze z tego okresu: 2 cmentarze w samej Średnicy, 1 nieopodal Szepietowa i 1 we wsi Stawiereje Podleśne.

Po oddaniu kolei do użytku został na rzece Miance wybudowany okazały żelbetowy most. Most ten latem 1944 r. wysadzili w powietrze wycofujący się Niemcy. Siła wybuchu była tak duża, że potężne odłamy betonowe rozrzucone były do 100 m od mostu. Aby utrudnić korzystanie z torów Niemcy zepchnęli w miejsce wysadzonego mostu skład kilkunastu wagonów towarowych. Po II Wojnie Światowej odbudowano most, jednak w formie konstrukcji metalowej.

3. Określenie struktury przestrzennej miejscowości.

Miejscowość jest usytuowana wzdłuż drogi gminnej. W zabudowie dominują budynki charakterystyczne dla indywidualnych gospodarstw rolnych: obok domu mieszkalnego występują najczęściej stodoły i obory, spichlerze itp. Średnica - Maćkowięta nie posiada wyraźnej dominanty przestrzennej, charakterystycznej dla miejscowości.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

1. Zasoby przyrodnicze.

Na terenie miejscowości nie wyróżniamy elementów przyrodniczych prawnie chronionych, takich jak parki krajobrazowe, parki narodowe, lub obszary chronionego krajobrazu. W granicach administracyjnych obrębu Średnica - Maćkowięta występują gleby uprawne oraz tereny leśne, należące w zdecydowanej większości do prywatnych właścicieli.

2. Dziedzictwo kulturowe.

Do obiektów zabytkowych na terenie Średnicy – Maćkowiąt zaliczamy cztery drewniane domy mieszkalne datowane na pierwszą połowę XX w. (najprawdopodobniej powstałe na początku ub. stulecia).

3. Obiekty i tereny.

W miejscowości nie wyróżniamy typowego centralnego obiektu – placu bądź budynku, będącego wyróżnikiem przestrzennym miejscowości.

4. Infrastruktura społeczna.

Do najważniejszych elementów infrastruktury społecznej na terenie miejscowości możemy zaliczyć remizę Ochotniczej Straży Pożarnej w Średnicy. Obiekt pełni zarówno funkcję remizy – służy do garażowania samochodu bojowego oraz pozostałego sprzętu, a także posiada część służącą jako świetlica wiejska, w której odbywają się spotkania mieszkańców, organizowane są uroczystości i imprezy okolicznościowe (chrzciny, stypy pogrzebowe itp.). W przyszłości planowane jest zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej na potrzeby rekreacyjne (plac zabaw).

5. Infrastruktura techniczna.

Wszystkie gospodarstwa domowe w Średnicy – Maćkowiętach posiadają podłączenie do sieci wodociągowej oraz elektrycznej. Odbiór ścieków sanitarnych oparty jest

o przydomowe zbiorniki nieczystości płynnych (tzw. szamba). Gospodarstwa domowe objęte są zorganizowanym systemem segregacji i wywózki odpadów stałych, prowadzonym przez firmę wyłanianą w drodze przetargu.

Średnica - Maćkowięta posiada dobre połączenie komunikacyjne z innymi miejscowościami, a bezpośrednia bliskość Szepietowa – centrum administracyjnego gminy (ok. 1,5 km) sprawia, że mieszkańcy mają dobry dostęp do instytucji zaspokajających potrzeby mieszkańców (urzędy administracji publicznej, bank, poczta, lekarze i apteki, weterynarze itp.).

W Średnicy - Maćkowiętach znajduje się jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. W sąsiedniej wsi Średnica – Pawłowięta funkcjonuje sklep spożywczy.

6. Gospodarka i rolnictwo.

Główną działalnością mieszkańców miejscowości jest rolnictwo. Rejon wsi Średnica - Maćkowięta otaczają dobre, żyzne gleby, charakteryzujące się wysokim poziomem produkcji rolnej. Mieszkańcy od dawna znani są z pracowitości, przywiązania do ziemi, dobrych rezultatów osiągniętych w działalności rolniczej. Obecnie cała Gmina Szepietowo, w tym rejon wsi Średnica - Maćkowięta jest dużym dostawcą mleka do największej w Polsce Spółdzielni Mleczarskiej „Mlekovita” w Wysokiem Mazowieckiem. Bliskość tego przedsiębiorstwa stanowi ważny czynnik dla rozwoju rolnictwa na tym obszarze, gdyż rozwiązuje problem zbytu surowców wytworzonych przez rolników. Dobra organizacja skupu mleka sprawia, że wiele gospodarstw zaczyna specjalizować się w hodowli bydła mlecznego. Trend ten dotyczy także Średnicy - Maćkowiąt, która jest jednym z ważniejszych miejsc tego typu hodowli na terenie gminy.

7. Kapitał społeczny i ludzki.

Mieszkańcy miejscowości wykazują dużą aktywność w wielu dziedzinach życia społecznego. Największym zainteresowaniem mieszkańców cieszy się działalność miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej, która organizuje działalność nie tylko stricte pożarowo – ratowniczą, ale także w wielu innych aspektach życia lokalnego.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.

1. Zestawienie mocnych i słabych stron miejscowości, wskazanie szans i zagrożeń rozwoju – analiza SWOT.

Praca nad analizą mocnych i słabych stron miejscowości w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego pozwoliła na uzyskanie spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego i perspektyw rozwoju. Zdobyta wiedza umożliwiła określenie wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech miejscowości Szepietowo, umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu.

Mocne strony	Słabe strony
Położenie blisko ośrodka administracyjnego gminy	Migracja młodych ludzi do miast i za granicę
Ciekawe obszary krajobrazowe	Brak alternatywnych w stosunku do rolnictwa źródeł dochodów
Aktywna postawa mieszkańców	Bezrobocie (również w rolnictwie)
Wydajna produkcja rolnicza	Słaba infrastruktura kulturalna
Zorganizowany system gospodarki odpadami	Część zabudowań posiada pokrycia dachowe eternitem (azbest)
Sieć energetyczna, telefoniczna, wodociągowa	
Szanse	Zagrożenia
Dostęp do środków z funduszy strukturalnych	Zagrożenia dla środowiska naturalnego (zagospodarowanie organicznych produktów powstających przy hodowli trzody)
Działania władz lokalnych nakierunkowanie na rozwój miejscowości	Migracja ludzi młodych i wykształconych do ośrodków miejskich i poza granice kraju
	Niestabilna sytuacja w rolnictwie
	Brak odpowiedniego zaplecza może prowadzić do stagnacji w życiu kulturalnym mieszkańców

2. Określenie kierunków rozwoju miejscowości.

Kierunki odnowy rozwoju miejscowości są związane przede wszystkim z rolnictwem i otoczeniem rolnictwa. Istotnym elementem powinno stać się wzmocnienie ekonomiczne podmiotów rolnych jak i pozarolniczych. Polepszanie kondycji sektora rolnego powiązane powinno być z systemem dopłat bezpośrednich dla rolników pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.

Poza rolnictwem główny nacisk w kierunkowaniu rozwoju zostanie położony na działania mające na celu rozwój lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej. Ważnym elementem realizacji tego zadania będzie polepszenie infrastruktury drogowej, której stan wprost przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców, gdyż ułatwia zarówno prowadzenie działalności rolniczej jak i komunikację z innymi miejscowościami. Ważnym kierunkiem rozwoju jest również zapewnienie mieszkańcom, szczególnie dzieci i młodzieży, dostępu do nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury rekreacyjnej.

Szczególnie ważny dla rozwoju miejscowości jest stan techniczny drogi powiatowej nr 2070B, która umożliwia komunikację z Wysokiem Mazowieckiem, będącym siedzibą instytucji o zasięgu powiatowym oraz z Szepietowem – siedzibą władz i instytucji gminnych, a także licznych placówek handlowo – usługowych, z których mieszkańcy Średnicy – Maćkowiąt korzystają na co dzień.

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić na terenie miejscowości Średnica - Maćkowięta posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT. Planowanymi zadaniami do realizacji w miejscowości Średnica - Maćkowięta są:

PLANOWANE INWESTYCJE - TABELA

Lp.	Nazwa projektu	Cel projektu	Przeznaczenie projektu	Harmonogram realizacji	Źródło finansowania i szacowany koszt całkowity w zł
1.	Zakup wyposażenia na plac zabaw	- poprawa jakości życia mieszkańców, - poprawa jakości infrastruktury społecznej miejscowości	- zakup wyposażenia placu zabaw	2016	Środki własne gminy (fundusz sołecki) 8 500,00 Razem 8 500,00
2.	Przebudowa drogi powiatowej nr 2070B od przejazdu kolejowego w kierunku wsi Brzóska Brzezińskie	- poprawa jakości życia mieszkańców, - poprawa jakości infrastruktury technicznej miejscowości, - polepszenie układu komunikacyjnego miejscowości	- przebudowa nawierzchni asfaltowej drogi powiatowej	2017	Środki PROW, środki innych jst 1 740 000,00 Środki własne gminy (fundusz sołecki) 260 000,00 Razem 2 000 000,00

V. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

Do obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne możemy w Średnicy - Maćkowiątach zaliczyć remizę Ochotniczej Straży Pożarnej w Średnicy. Jak już była wcześniej mowa, jest to obiekt o dużym znaczeniu dla lokalnej społeczności (dla mieszkańców zarówno Średnicy – Maćkowiąt, jak i Średnicy Pawłowiąt oraz Średnicy Jakubowiąt). Świetlica wiejska stanowi miejsce codziennych spotkań mieszkańców, służy również jako miejsce organizacji różnorodnych obchodów, uroczystości czy imprez, będąc tym samym naturalnym miejscem integracji mieszkańców.

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu.

Plan Rozwoju Miejscowości Średnica - Maćkowiąta został opracowany w oparciu o wiedzę dostępną w momencie opracowywania dokumentu. Elementem decydującym o początku wdrażania Planu jest wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Szepietowie. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Szepietowa.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych, dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji zamierzonych działań. Zakłada się współpracę przy realizacji zadań wynikających z planu głównego realizatora – władz samorządowych Gminy Szepietowo i społeczności lokalnej Średnicy – Maćkowiąt.

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej

Sławomir Niemyjski